

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.503/2018/4.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke
. Rózsavölgyi Bálint előadó bíró
. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője:
. Brezniczky Sándor ügyvéd

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője:
. Dr. Maklári László ügyvéd
(Maklári Ügyvédi Iroda)

Más perbeli személyek neve és perbeli állása:
alperesi beavatkozó:

alperesi beavatkozó képviselője:
. Hadnagy Emese ügyvéd
(Dr. Hadnagy Emese Ügyvédi Iroda)

A per tárgya: kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Pécsi Törvényszék 1.Mf.20.024/2018/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.M.149/2017/26.

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Törvényszék 1.Mf.20.024/2018/5. számú ítéletét

hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 70.000 (hetvenezer) forint és 18.900 (tizennyolcezer-kilencszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás során meg nem fizetett 1.107.200 (egymillió-százhetezer-kétszáz) forint illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2004. április 20-tól állt munkaviszonyban az alperesnél saslikfőző, majd húsipari betanított és segédmunkás munkakörben.
- [2] 2014. március 10-én a felperes a szalag végén állva végzett munkát, amikor a szalagról érkező apróhús és csont szétválogatása közben a jobb kezének I. ujján az ujjbegyét megszurta egy csontdarab, majd aznap később egy másik csont ismét megszurta ugyanazt az ujját.
- [3] A munkahelyi baleset következtében a felperes a jobb kezének hüvelykujj sérülése miatt többszörös műtéti korrekció utáni állapot szövődményes, úgynevezett Sudeck atrophia, krónikus ízületi, illetve inhuvelygyulladás betegséget szenvedett el, melyhez kevert szorongásos depressziós zavar társult. A felperesnél a jobb kéz I. ujj „aktívan nem kivitelezhető”, jobb kézzel fogni, szorítani nem tud.
- [4] Az alperes a 2014. március 13-án meghozott 37/2014. számú határozatával a felperes balesetét üzemi balesetnek elismerte.
- [5] 2016. május 16-án az alperes a felperes munkaviszonyát felmondással megszüntette.
- [6] Az alperes, illetve a beavatkozó a felperesnek megfizetett 3.500.000 forint sérelemdíjat, 1.275.000 forint gondozási díjat, illetve keresetveszteség címén 569.138 forint elmaradt jövedelmet.
- [7] A Megyei Kormányhivatal a felperes részére 2016. március 11-től baleseti járadékot, 2016. május 17-től rokkantsági ellátást állapított meg.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [8] A felperes az utóbb fenntartott keresetében 16.500.000 forint nem vagyoni kár, 300.000 forint utazási költség, 2.208.676 forint keresetveszteség és havi 132.342 forint keresetveszteségi járadék, 704.000 forint elmaradt cafeteria juttatás és a jövőre nézve havi 16.000 forint járadék, 4.689.000 forint gondozási díj, valamint a jövőre nézve havi 90.000 forint járadék megfizetésére kérte az alperest kötelezni.
- [9] Arra hivatkozott, hogy sérülése következtében nem tud tovább dolgozni, jelenleg is kezelésekre jár, ahol olyan tájékoztatást

kapott, hogy a gyógyulása reménytelen. A jobb kezét nem tudja használni, a legelemibb tevékenységekben is akadályozott, pszichikailag is teljesen tönkrement, állandóan ideges, feszült, ingerült a tehetetlensége miatt.

- [10] Állította, hogy a baleset folytán a háztartást vezetni már nem tudja, egyedül nem tud öltözködni, tisztálkodni, házimunkát és egyéb munkát végezni, mivel állandó gondozásra, felügyeletre szorul. Tehetetlensége miatt gondozót kellett igénybe vennie, a lánya külföldről jött haza őt ápolni, gondozni.
- [11] Az alperes ellenkérelmében a beavatkozó „jóváhagyása” alapján a felperesi követelést 3.500.000 sérelemdíj, 569.138 forint elmaradt jövedelem, 1.080.000 forint gondozási költség, 195.000 forint elmaradt gondozási járadék, továbbá 2017. április 1-től havi 15.000 forint gondozási járadék erejéig elismerte, ezt meghaladóan kérte annak elutasítását.

Az első- és másodfokú ítélet

- [12] A Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2017. november 27-én meghozott 12.M.149/2017/26. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.267.969 forintot elmaradt jövedelem címén, 2017. december hónaptól a tárgyhónapot követő hó első napjáig havonta 102.232 forint keresetpótló járadékot, elmaradt cafeteria juttatás címén 704.000 forintot, valamint 2017. december hónaptól a tárgyhónapot követő hó első napjáig havonta 16.000 forintot, gondozási díj címén 765.000 forintot, továbbá 2017. december hónaptól a tárgyhónapot követő hó első napjáig havonta 36.000 forint járadékot, utazási költség címén 300.000 forintot, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [13] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása szerint az alperes a perben nem vitatta a felperes kártérítési igényének jogalapját, így a bíróságnak a bizonyítást az összegszerűség tekintetében kellett lefolytatni. Megállapította, hogy a felperesnek a balesetet megelőző, 2013 márciusa és 2014. február közötti időszakban a havi átlagkeresete 145.489 forint volt, és rögzítette, hogy ezen átlagkereset összege az alperesnél megvalósult százalékos mértékű bérfejlesztésre figyelemmel 2014. évben 170.178 forintra, 2015. évben 189.017 forintra, 2016. évben 216.405 forintra, míg 2017. évben 226.100 forintra emelkedett volna.
- [14] Az előzőekből kiszámította, hogy a felperes tényleges jövedelemvesztése (járulékokkal csökkentve és a felperes részére már megfizetett összegek beszámításával) 2016. május 17. és 2017. november 30. között 1.267.969 forint volt, 2017. december hónaptól a járadék összegét havi 102.232 forintban állapította meg.
- [15] 2014. április 1. és 2017. november 30. közötti időszakra a havi 16.000 forint cafeteria juttatás figyelembe vételével lejárt összegként 704.000 forintot határozott meg, valamint 2017 decemberétől 16.000 forint havi járadékot.
- [16] Az elsőfokú bíróság részben találta alaposnak a felperes gondozási

díj címén előterjesztett keresetét. Ezzel összefüggésben rögzítette, hogy az igazságügyi orvosszakértő a balesetet követő 24 hónapban napi 3 óra, majd napi 2 óra mértékig tartotta indokoltnak a felperes gondozását. A bíróság a felperes által érvényesített 1.500 forint/óra díjazást túlzottnak találta és a közeli hozzátartozó gondozása miatt ennél mérsékeltebb, 600 forint/óra figyelembevételével határozta meg a gondozási díj összegét mindösszesen 2.040.000 forintban, amelyből az alperes már megfizetett 1.275.000 forintot, így ezen jogcímen további 765.000 forint lejárt és 2017. december 1-től havi 36.000 forint járadék megfizetésére kötelezte az alperest.

- [17] Miután az alperes és az alperesi beavatkozó nem vitatták a 300.000 forint utazási költség megtérítése iránti kereseti követelést, így az elsőfokú bíróság e körben a keresettel egyezően marasztalta az alperest.
- [18] Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a felperesnek a baleset 40%-os rész-egészségkárosodást, valamint további 10% pszichés rész-egészségkárosodást eredményezett a kialakult kevert szorongásos depressziós zavar miatt. Ezzel összefüggésben 3.500.000 forint nem vagyoni kárt állapított meg megfelelő kompenzációként, amelyet az alperes már megfizetett, így a felperes további 16.500.000 forint nem vagyoni kárigényét elutasította. Akként foglalt állást, hogy a felperes részére további összegben nem indokolt nem vagyoni kártérítés.
- [19] A felperes fellebbezése folytán eljáró Pécsi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2018. május 24-én meghozott 1.Mf.20.024/2018/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében helybenhagyta, kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a beavatkozónak 10.000 forint perköltséget.
- [20] A törvényszék ítéletében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helytállónak indult ki abból, hogy a felperesnek a balesetet megelőző évben mennyi volt a távolléti díja, és ezen összeg, illetve a bérnövekedés alapján jogszerűen határozta meg a 2014-2017. évi elmaradt jövedelmeket. Utalt arra, hogy a felperes fellebbezésben is kifejtett azon álláspontja, mely szerint hasonló munkakörben dolgozók átlagkeresete képezze az elmaradt jövedelem alapját, ellentétes a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 169. § (1) bekezdésével.
- [21] A másodfokú bíróság szerint helytállónak foglalt állást az elsőfokú bíróság a tekintetben is, amikor a gondozási díjat 600 forint/óra figyelembevételével határozta meg, mivel azt a helyben szokásos díjakra tekintettel mérlegeléssel állapította meg. Álláspontja szerint annak a ténynek, hogy a gondozást rokon végzi, az óradíj mértékére azért van kihatása, mert bár valóban az értéke megegyezik azzal, ha mindezt harmadik személy végezné, azonban ténylegesen a hozzátartozó ezért díjazásban nem részesül, nála nem jelentkezik a gondozási díjban megmutatkozó jövedelem, így ezután sem személyi jövedelemadót, sem egyéb járulékot nem kell fizetnie, tehát a 600 forint/óra díjazás nettó összeget jelent.

- [22] A törvényszék megítélése szerint az elsőfokú bíróság a keresetlevél benyújtásának időpontjára tekintettel alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. § (3) bekezdése szerint helytálló mérlegeléssel határozta meg, hogy a 3.500.000 forint elegendő a nem vagyoni sérelem ellensúlyozására, tekintettel az Mt. 9. § (1) bekezdése folytán irányadó a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:52. § (3) bekezdésére is.

A felperes felülvizsgálati kérelme és az alperes ellenkérelme

- [23] A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte a másodfokú bíróság ítéletének „részbeni megváltoztatását” és a gondozási díj tekintetében az elmaradt összeg 4.689.000 forintra történő felemelését, ezzel összefüggésben a járadék összegének 90.000 forintra emelését, míg a nem vagyoni kárigény vonatkozásában az alperes további 6.500.000 forint megfizetésére kérte az alperest kötelezni.
- [24] Megsértett jogszabályhelyként felsorolta az Mt. 166. § (1) bekezdését, 167. § (1) bekezdését, 177. §-át, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 355. § (1) és (4) bekezdéseit, valamint a Pp. 206. §-át.
- [25] Azt adta elő, hogy a károkozás 2014. március 10-én történt, így a régi Ptk. szabályai az irányadóak az ügyben. Utalt arra, hogy téves a jogerős ítélet megállapítása, miszerint a hozzátartozó által végzett gondozás ellenértéke a nettó összeg miatt lenne kevesebb. E körben hivatkozott arra, hogy a gondozás forgalmi értéke nem attól változik, hogy ki nyújtja, hanem, hogy milyen a minősége. Véleménye szerint 1 óra gondozás értéke 2.000-2.500 forint, ehhez képest keresetében 1.500 forint/órát kért figyelembe venni, amely véleménye szerint nem eltúlzott.
- [26] Utalt arra, hogy a gondozási kötelezettségnek a rokoni kapcsolathoz, az érzelmi közösséghez semmi köze nincs a más által okozott kár tekintetében. Az alperes nem kerülhet kedvezőbb helyzetbe azáltal, hogy a gondozást egy hozzátartozó végzi, ez a káronszerzés tilalmába ütközik. Előadta, hogy az általa megjelölt 1.500 forint/óra már nettó összeg.
- [27] A nem vagyoni kártérítés tekintetében véleménye szerint az eljáró bíróságok a bizonyított tényeket nem értékelték okszerűen, nem vették megfelelően figyelembe, hogy az üzemi baleset folytán egy életerős, életvidám, házas és társasági életet élő, a családját ellátó, a háztartást fenntartó, kertészkedő, a családi kapcsolatokat ápoló, stabil idegzetű nőből egy kétségbeesett, mindenkivel veszekedő, tehetetlen „idegroncs” lett, aki gondozásra szorul.
- [28] Hivatkozott arra is, hogy folyamatosan műtétei vannak, a javulás reményének teljes elvesztésével egyidejűleg állapota romlik, amely tényezőket a bíróságok nem vették kellő súllyal figyelembe. Önmagát nem tudja ellátni, amely teljesen „befordulttá” tette, szeretteivel

veszekszik, érzelmileg állandóan „kínozza” őket. Erre figyelemmel megítélése szerint a további 6.500.000 forint kártérítés tudná ellensúlyozni a nem vagyoni hátrányt.

- [29] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Előadta, hogy a gondozás óradíja a másodfokú bíróság szerint is a helyben szokásos díjnak megfelel. A nem vagyoni kárigénnyel összefüggésben hivatkozott arra, hogy az eljáró bíróságok egyezően határozták meg annak összegét 3.500.000 forintban.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [30] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [31] A Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint pedig a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni – a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett – hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.
- [32] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei tehát a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti, vagyis a jogszabálysértésre való hivatkozását, indokait is ismerteti. Amennyiben a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell az előzőekben meghatározott tartalmi követelményekkel. Nem tekinthető a Kúria által hozandó határozat tartalmára vonatkozó kérelemnek ha az a jogerős határozat hatályon kívül helyezésére és a „jogszabályoknak megfelelő határozat hozatalára” irányul, feltéve, hogy a kérelemből a tartalma szerinti elbírálás elve [Pp. 3. § (2) bekezdés] alapján sem állapítható meg, hogy a fél a jogerős határozat helyett milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja. A jogerős ítélet több rendelkezése ellen irányuló felülvizsgálati kérelem esetén annak a törvényben előírt tartalmi kellékeket kérelmenként külön-külön kell tartalmaznia és ezek hiánytalan meglétét is a Kúria külön-külön vizsgálja [1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3-6. pont].
- [33] A felülvizsgálati kérelem – annak tartalma szerint – a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és a kérelmének megfelelő döntés hozatalára irányult. A felperes a felülvizsgálati kérelmében tömbösítve megjelölt ugyan anyagi- és eljárásjogi

jogszabályhelyeket, ugyanakkor magából a kérelemből nem tűnik ki, hogy a jogerős ítélet miért nem felel meg az egy helyen felsorolt és az előzőekben részletezett kritériumoktól eltérően külön-külön meg nem indokolt hivatkozásoknak.

- [34] A felülvizsgálati kérelem csak utal arra, hogy a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül értékelte, azonban e körben nem jelöli meg azt, hogy miért, milyen bizonyítékok téves értékelésével jutott a törvényszék a felperes által állított jogszerűtlen következtetésre.
- [35] A felperes a felsorolt jogszabálysértésekkel összefüggő jogi érvelését nem adta elő teljes körűen, illetve az állított jogszabálysértések részletezésekor a jogszabályhelyet külön-külön nem jelölte meg. Lényegében a felperes arra utalt, hogy a jogerős ítélet megállapításával nem ért egyet, azonban a saját álláspontját alátámasztó, a konkrét, megsértett jogszabályhelyet is külön-külön megjelölő jogi érvelést nem terjesztett elő.
- [36] A felperes az állítása szerint megsértett jogszabályhelyeket egy helyen, azok felsorolásával tüntette csak fel, ezért az ily módon előadottakból nem vonható le következtetés arra, hogy a megjelöltekkel összefüggésben a törvényszék és az elsőfokú bíróság miért és mennyiben hozott jogsértő döntést.
- [37] A Kúria következetes ítélkezési gyakorlata szerint a felülvizsgálati kérelem előzőekben részletezett követelményének nem felel meg, ha a fél a jogi érvelését nem a szerinte megsértett jogszabályhelyre vetítve adja elő, annak megtételekor külön a megsértett jogszabályhelyet nem jelöli meg, hanem azokat kizárólag csak felsorolásszerűen, egy helyen rögzíti (Kúria Mfv.I.10.440/2017/7. számú ítélet, Mfv.I. 10.396/2018/3. számú ítélet).
- [38] Minderre figyelemmel a felperes felülvizsgálati kérelme nem felel meg a vonatkozó törvényi előírásoknak, ezért a Kúria a Pp. 275. § (3) értelmében a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [39] A felülvizsgálati eljárásban a felperes pervesztes lett, ezért köteles megfizetni a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes költségét, az alperesi beavatkozónak azonban költsége nem merült fel, ezért az erről szóló határozathozatalt a Kúria a Pp. 79. § (1) bekezdése alapján mellőzte.
- [40] Perköltségként merült fel alperes oldalán az őt képviselő ügyvéd munkadíja, melyet a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 3. § (2) bekezdése a) pontja, (5), (6) bekezdései alapján határozott meg.
- [41] A Kúria a pertárgy értékét a Pp. 24. § (1) bekezdése és a (2) bekezdés a) pontja alapján, az illeték mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése értelmében állapította meg.

- [42] A felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperes munkavállalói költségkedvezményben részesült, ezért a feleket megillető tárgyi költségfeljegyzési jog folytán meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban elnevezésű 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a értelmében.
- [43] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [44] Ez ellen az ítélet ellen a Pp. 271. § (1) bekezdésének e) pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

, 2019. május 15.

Dr. Hajdu Edit s. k. a tanács elnöke, Dr. Rózsavölgyi Bálint s. k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s. k. bíró